

KUNTATIIMI

JÄSENTIEDOTE 3/2012

LOKAKUU

Paljon on tehtävää palkkauksen saralla	sivu 1
Raamisopimus on turvannut palkankorotuksia	sivu 2
Valmistautuminen seuraavaan kierrokseen jo käynnissä	sivu 3
Kunta-alan palkansaajat valmiit harkitsemaan raamisopimukselle jatkoa	sivu 3
KVTES-sopimuksen palkkausopas valmisteilla	sivu 4
Uudet jaksotyömääräykset koekäyttöön	sivu 4

Paljon on tehtävää palkkauksen saralla

Kuntatyönantaja ja palkansaajapuolen pääsopijajärjestöt ovat valmistelemassa yhteisesti palkkausopasta. Sen tarkoituksena selkeyttää sitä, mitä virka- ja työehtosopimuksessa palkkauksesta on sovittu. Tämä on erittäin tervetullut asia. On ilmeistä, että palkkausta koskeva ohjeistus vaatii avaamista. Nyt on sille varsin otollinen ajankohta, kun sopimuksen palkkausta koskevaa lukua on uudistettu.

Olen pohtinut asiaa erityisesti ns. hinnoittelemattomien näkökulmasta eli niiden, joille ei työ- ja virkaehtosopimuksen hinnoitteluliitteessä ole määritelty peruspalkkaa. Näitä akavalaisista on lähes kymmenen tuhatta eli varsin suuri joukko. Tämänkin lehden lukijoista suurin osa kuuluu tähän joukkoon.

Pohdinnan arvoista palkkauksen määrittelyn näkökulmasta on esimerkiksi se, mitä tarkoitetaan työnhakuilmoitukseen kirjoitetulla maininnalla ”palkkaus määräytyy KVTESin mukaan” silloin, kun peruspalkkaa ei ole KVTES-sopimuksessa määritelty. Sopimusta lukemalla tulkinta on selvä, palkasta päätettäessä otetaan huomioon tehtävän vaativuus ja se, että palkka on oikeassa suhteessa muiden palkkoihin. Kuitenkin aina välillä törmää jopa siihen harhakäsitykseen, että KVTES-sopimuksen palkkausta koskevat määräykset eivät koskettaisi lainkaan näitä ns. hinnoittelemattomia.

Toinen hämmentävä epäkohta on tehtävien vaativuuden arviointi. On sovittu, että tehtävien vaativuuden arviointi tehdään laadittujen tehtävänkuvien pohjalta. Käytännössä kuitenkin vaikuttaa olevan niin, että monilla työpaikoilla tehtävänkuvat ovat päivittämättä tai jopa niin, että tehtävänkuvat ovat kokonaan tekemättä. Ja siten: vaikka tehtävänkuvat olisivat olemassa, on oma kysymyksensä, kuinka niitä on hyödynnetty tehtävien vaativuuden arvioinnissa. Tässä on vielä perattavaa.

Palkkaopas on hyvä alku väärinkäsitysten oikaisemiseksi ja tiedon lisäämiseksi, mutta lisäksi tarvitaan tiedotusta ja koulutusta niin työntekijöille kuin heidän esimiehilleenkin. Myös meillä edunvalvontajärjestöillä on tässä vielä paljon työsarkaa.

Mari Raininko
asiamies
Agronomiliitto

Raamisopimus on turvannut palkankorotuksia

– Raamisopimus on pääosin täyttänyt odotuksemme, arvioi JUKOn puheenjohtaja Olli Luukkainen.

Julkisalan koulutettujen neuvottelijajärjestön JUKOn puheenjohtaja **Olli Luukkainen** on suurelta osin tyytyväinen vuosi sitten sovittuun raamiratkaisuun.

– Julkisen sektorin palkat eivät voi jäädä jälkeen yksityisen sektorin palkkakehityksestä. Raamisopimus on turvannut julkiselle sektorille samat korotukset kuin yleensä työmarkkinoilla, Luukkainen sanoo.

– Jo sopimuksentekotilanteessa vuosi sitten oli nähtävissä taloudellisen tilanteen heikkeneminen. Liittokierroksella olisi ollut vaikeampaa saavuttaa samaa sopimuskokonaisuutta kuin mikä raamisopimuksella nyt saatiin.

Luukkainen pitää hyvänä myös sitä, että raamisopimus antoi mahdollisuuden edistää työelämäkysymyksiä kautta koko työmarkkinakentän.

JUKO valmistautuu kaikkiin vaihtoehtoihin

Vaikka raamille toivotaan jatkoa, Luukkainen korostaa, että JUKO on aloittanut valmistautumisen kaikkiin muihinkin vaihtoehtoihin: raamisopimuksen tapaisiin ratkaisuihin, liittokierrokseen tai ”osaraamiin”, jolloin esimerkiksi työelämäkysymyksiä koottaisiin yhteiseen pöytään, vaikka palkankorotuksista sovittaisiinkin alakohtaisesti.

– Olemme yhdessä jäsenjärjestöjen kanssa jo täydessä työssä tulevia koitoksia varten, Luukkainen muistuttaa.

Kuntasektorilla raamisopimuksen mukaiset sopimukset ovat voimassa vuoden 2014 helmikuun loppuun saakka. Todellisuudessa tuleva sopimuskehikko ratkaistaan kuitenkin jo keväällä tai viimeistään syksyllä 2013, koska teknologia-alan sopimukset ovat katkolla jo ensi syksynä.

– Jos sellaisia työelämäkysymyksiä on, joita koko työmarkkinakenttä haluaa ratkaista, on ne nostettava esiin jo keväällä maan hallituksen budjettirii-

hen yhteydessä eli helmi-maaliskuun aikoihin, Luukkainen ennakoii.

Kiistana kolmen päivän koulutusoikeus

Tuleva työmarkkinatalvi näyttää Luukkaisen mielestä rauhalliselta yhtä kiistakysymystä lukuun ottamatta. – Kysymys raamissa sovitusta kolmen päivän koulutusoikeudesta on edelleen vailla ratkaisua.

– Kolmen päivän koulutuskysymyseen liittyy monen tason kysymyksiä. Omassa jäsenkentässämme on suuri osa sellaisia, joita tämä sopimuskohta ei juurikaan kosketa. Raamisopimus ei nimittäin tuo mitään uutta niille, joilla jo tes-, ves-, tai lainsäädäntöpohjaisesti on kolme päivää koulutusta vuosittain, Luukkainen huomauttaa.

– Mutta koulutuspäiväsopimus on osa raamia. Se on siis varmasti todella isona kysymyksenä pöydässä seuraavalla sopimuskierröksellä, jos nyt ei päästä ratkaisuun. On vaikea uskoa, että mitkään raamisopimuksessa sovitut «luottamusta lisäävät toimet» etenevät ennen koulutuspäiväkysymyksen ratkeamista.

Pääsopijat raamin puolesta

JUKO ja muut kunta-alan pääsopijajärjestöt tulivat elokuussa julkisuuteen raamisopimuksen jatkoa kannattavalla tiedotteella.

– Teollisuuden palkansaajat ovat yhdessä jo valmistelemassa omia sopimustavoitteitaan. Sopimuskentän suurimpana kunta-ala halusi kertoa, että ilman meitä ei raameja synny, Luukkainen sanoo.

– Halusimme kertoa myös, että keskitetty sopimus antaa mahdollisuuden sopimusalakohtaisiin järjestelyihin. Raami ei siis rajoita, jos neuvottelukulttuuri ja luottamukselliset suhteet ovat kunnossa. ■

Anna Joutsenniemi

– Julkisen sektorin osalta sopimuskorotuksiin ja tekstikysymyksiin liittyvät asiat ovat tähän mennessä toteutuneet raamisopimuksessa sovitulla tavalla, Olli Luukkainen arvioi.

Valmistautuminen seuraavaan kierrokseen jo käynnissä

JUKOn kuntasektori valmistautuu jo seuraavaan neuvottelukierrokseen. Ensinnäkin on kuitenkin hoidettava voimassa olevan sopimuksen 1.2.2013 jaettava paikallista järjestelyä koskevat neuvottelut. Niitä varten tarkoitettu ohjeistus on työn alla Kuntatyönantajat KT:n ja palkansaajapuolen pääsopijajärjestöjen kesken.

Tulevan kierroksen osalta pohditaan parhaillaan laadullisia tavoitteita ja työstetään niitä mahdollisuuksien mukaan yhteisiksi tavoitteiksi muiden pääsopijoiden kanssa. Näiden tavoit-

Kuva: MARKKU OJALA

– Nyt on oikea aika kohottaa järjestövalmiutta, JUKOn neuvottelujohtaja Risto Kangas muistuttaa.

Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus KVTES sekä Teknisten sopimus TS

Sopimusaika 1.1.2012 – 28.2.2014

Palkankorotus 1.2.2013

– Yleiskorotus 1,46 %

– Paikallinen järjestelyerä 0,6 %.

Kohdennus neuvotellaan paikallisesti.

teiden tulee olla koottuina alkuvuodesta 2013.

Nyt on myös oikea ajankohta kohottaa järjestöllistä valmiutta. Työ on käynnissä JUKOn kaikilla sektoreilla.

JUKOn kunnan neuvottelukunta ja KVTES-jaosto kokoavat liittojen ja jäsenyhdistysten sopimustavoitteita. Kootuista tavoitteista työstetään keväällä 2013 neuvottelujärjestön yhteiset tavoitteet, joiden pohjalta käydään sopimusneuvottelut. ■

Risto Kangas

neuvottelujohtaja

Julkisalan koulutettujen

neuvottelujärjestö JUKO ry

Ota yhteyttä luottamusmieheen!

Ota yhteyttä työpaikkasi JUKOn luottamusmieheen, jos

- oma palkkasi ei vastaa tehtäviäsi
- oman ammattiryhmäsi palkkaus on jäänyt jälkeen.

Kevään 2013 järjestelyeräneuvotteluja varten JUKOn luottamusmies tarvitsee tietoa jäsenten palkkausongelmista.

Kunta-alan palkansaajat valmiit harkitsemaan raamisopimukselle jatkoa

Kunta-alan palkansaajapuoli puolsi elokuisessa yhteiskannanotossaan jatkoa työmarkkinoiden raamisopimukselle. Laajan raamiratkaisun mukaiset työ- ja virkaehtosopimukset ovat kunta-alan pääsopijajärjestöjen mukaan tuoneet ennustettavuutta talouteen ja tukeneet tasasuhtaista ansiokehitystä. Raamisopimus on myös mahdollistanut sopimusaloitokset painotukset.

– Raamisopimus on edistänyt myös työelämäasioita ja työelämän laatua, kunta-alan järjestöjen puheenjohtajat totesivat 16. elokuuta Lappeenrannan työmarkkinaseminaarin yhteydessä annetussa kannanotossa.

Kaksivuotinen raamisopimus solmittiin vuoden 2011 lopulla. Vaikka muun muassa sopimukseen sisältyntä työntekijän oikeus kolmen päivän koulutukseen on yhä neuvoteltavana, kunta-alan pääsopijat olisivat valmiit listaamaan kysymyksiä, joista kannattaisi sopia keskitetysti.

– Uuden mahdollisen raamin pitää turvata palkkojen tasasuhtaista kehitystä eri sopimusalueilla sekä työelämän kehittämistä edelleen, puheenjohtajat korostivat.

Henkilöstöpolitiikkaan pitkäjänteisyyttä

Järjestöjen puheenjohtajat painottivat myös taitavan ja ennakoivan henkilöstösuunnittelun merkitystä kunta-alan rakennemuutoksessa.

- Pitkäjänteisellä henkilöstöpolitiikalla voidaan edetä hallitusti, kun kuntien palveluja ja rakenteita uudistetaan. Näin henkilöstö sitoutuu paremmin muutokseen, ja voidaan välttää väärää äkkiratkaisuja, kuten lomautuksia ja irtisanomisia, joilla vaarannetaan palveluiden tuottaminen, osaamisen säilyminen ja niiden taso.
- Kunta-alan rakennemuutos on kunnille työnantajana oiva tilaisuus toimia vastuullisen henkilöstöpolitiikan esimerkinä ja edistäjänä, puheenjohtajat totesivat.

...

Kunta-alan pääsopijajärjestöt ovat Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO, Kunta-alan unioni, Tekniikka ja Terveys KTN sekä Toimihenkilöiden neuvottelujärjestö TNJ. ■

KVITES-sopimuksen palkkausopas valmisteilla

KT Kuntatyönantajat ja pääsopijajärjestöt valmistelevat parhaillaan yhteistä palkkausopasta. Sen tavoitteena on selventää KVITES-sopimuksen palkkaussääntöjä ja sen on määrä ilmestyä viimeistään ensi vuoden alussa.

Opasta valmistelee jo edellisellä sopimuskierrökseltä toiminut Palkkaustyöryhmä, jossa on viisi edustajaa palkansaajapuolelta ja neljä KT:stä.

– Sekä järjestöjen että työntekijä- ja työnantapuolta edustavien välillä on ollut näkemuseroja oppaan rakenteesta, muodosta ja sisällöstä. Työ on kuitenkin edennyt hyvässä hengessä, koska yhteisenä pyrkimyksenä on tuottaa hyvä, paikallisia toimijoita palveleva opas, kertoo työryhmässä jukolaisia edustava **Visa Pohjola** Opetusalan Ammattijärjestöstä.

– Palkkaustyöryhmän jo aiemmin aikaansaamat muutokset nyt voimassa olevaan sopimukseen olivat merkittävä askel työn vaatavuuden sekä ammatinhallinnan ja työsuorituksen huomioimiseen palkkaperusteissa. Nyt sopimuksen määräykset ja henki pitää saada käytäntöön paikallisesti. Tässä uuden oppaan näkemykset ja kannat toivottavasti auttavat.

Jukolaisten kannalta tärkeänä tavoitteena on saada aikaan palkkaliikumia ja sitä kautta kunta-alan viranhaltijoiden ja työntekijöiden palkkataso vastaamaan paremmin yksityisen sektorin koulutettujen ja vaativaa työtä tekevien palkkatasoa.

Oppaan valmistumisen jälkeen Palkkaustyöryhmän työ jatkuu palkkaliitteiden uudistamisella. ■

Uudet jaksotyömääräykset koekäyttöön

KT:n ja pääsopijoiden työryhmässä on valmisteltu nykyisiä selkeämpiä ja yksinkertaisempia jaksotyöaika koskevia sopimusmääräyksiä. Määräysten toimituutta ja kustannusvaikutuksia kokeillaan halukkaissa kunnissa ja kuntayhtymissä tästä syksystä alkaen. Kokeilupaikkakunnat vahvistettiin 26.9.2012 ja vuoden kestävä kokeilu on tarkoitus käynnistää marraskuussa 2012.

Jaksotyöajan määräysten selkiyttäminen helpottaa esimerkiksi oman työaikakertymän seuraamista.

Jukolaisten edustajana Jaksotyöaikakokeilu-ryhmässä toimii työmarkkinalakimies **Tuomas Hyytinen** Talentiasta. ■

Vastaava toimittaja: Akavan Erityisalat, Jaakko Korpisaari, p. 0201 235 363, jaakko.korpisaari@akavanerityisalat.fi
Kuntatiimin toimitus: Akavan Erityisalojen viestintä
Ilmestyminen vuonna 2012:
helmikuu, toukokuu, lokakuu, joulukuu
Osoitteenmuutokset: Jäsenliitto

LIITTOJEN KUNTASEKTORIN ASIAMIEHET

Agronomiliitto

Mari Raininko, asiamies, puh. (09) 2511 1642
mari.raininko@agronomiliitto.fi
www.agronomiliitto.fi

Akavan Erityisalat

Jaakko Korpisaari, asiamies, puh. 0201 235 363
jaakko.korpisaari@akavanerityisalat.fi
www.akavanerityisalat.fi

Driftingsjörfsförbundet i Finland rf DIFF

Kristina Morberg, vt. toiminnanjohtaja,
puh. (09) 4767 717 vaihde
kristina.morberg@diff.fi
www.diff.fi

Luonnontieteiden Akateemisten Liitto LAL

Kirsi-Marja Valariutta, asiamies,
puh. (09) 2511 1663
kirsi-marja.valariutta@luonnontieteilijat.fi
www.luonnontieteilijat.fi

Metsänhoitajaliitto

Tapio Hankala, toiminnanjohtaja,
puh. (09) 6840 8112
tapio.hankala@metsanhoitajat.fi
www.metsanhoitajat.fi

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA

Anja Helin, asiamies, puh. (09) 2291 2209
Anja.Helin@tek.fi
www.safa.fi

Suomen Ekonomiliitto SEFE

Tuomas Viskari, asiamies,
puh. 0201 299 252
tuomas.viskari@sefe.fi
www.sefe.fi

Suomen Lakimiesliitto

Tarja Niemelä, neuvottelupäällikkö
puh. (09) 8561 0346
tarja.niemela@lakimiesliitto.fi
www.lakimiesliitto.fi

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut

Arja Laine, asiamies, puh. 010 231 0355
arja.laine@yhteiskunta-ala.fi
www.yhteiskunta-ala.fi

Tekniikan Akateemisten Liitto TEK

Anja Helin, asiamies, puh. (09) 2291 2209
Anja.Helin@tek.fi
www.tek.fi

Tradenomiliitto TRAL

Katariina Tirri-Nuotto, työsuhdelakimies
puh. 020 155 8810
katariina.tirri-nuotto@tral.fi
www.tral.fi

Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL

Arja Varis, edunvalvontapäällikkö,
puh. (09) 6226 8510
arja.varis@ykl.fi
www.ykl.fi